

తీమే భూముల, గ్రీవీగేరుల ఆక్రమణలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమిస్తున్న ఆఫ్రికా, దక్షిణ అమెరికా ప్రజలు

ప్రపంచంలోని అనేక దేశాల్లో అనుసరిస్తోన్న పాలకులు ప్రజావ్యతిరేక, సామ్రాజ్యవాద, బడా పెట్టుబడిదారుల, బహుళజాతి సంస్థల అనుకూల విధానాల ఫలితంగా సంపదలు కొద్దిమంది వద్ద పోగుపడటం, అత్యధిక ప్రజానీకం పేదరికంలో మగ్గుతూ ఆహారం అందక హాహాకారాలు చేస్తూ, ఎంగిలి మెతుకులకోసం వీధి పోరాటాలకు దిగుతున్న హృదయవిదారక దృశ్యాలు మానవత్వపు గుండెలను పిండివేస్తున్నాయి. మృతదేహాలను కూడా వ్యాపారంగా మార్చి సంపదను పోగుచేసుకొనే బడా వ్యాపారవర్గాలు, ప్రజల ఆకలిని, ఆహారధాన్యాల కొరతను లాభసాటి వ్యాపారంగా మార్చుకొనే విధానాలు చేపట్టాయి. సామ్రాజ్యవాద దేశాలు వెనుకబడిన దేశాల వ్యవసాయరంగాన్ని సంక్షోభంలోకి నెడుతూ, ఆహార ధాన్యాల కోసం తమపై ఆధారపడేటట్లు చేసుకొనే విధానాలు ఒకవైపు, మరొకవైపు ఆయా దేశాల్లోని బడా సంస్థలు ఆహార ఉత్పత్తుల పేరుతో లక్షల హెక్టార్ల భూములను కబ్జా చేసే విధానాలను అనుసరిస్తున్నాయి. ప్రపంచ బ్యాంక్ భూ కబ్జాదారులకు చేయూత నందిస్తున్నది.

2008లో ప్రపంచవ్యాపితంగా తీవ్రమైన ఆహార కొరత ఏర్పడింది. అప్పటినుండే పేద దేశాలలోని భూములను కబ్జాచేయటం ప్రారంభమైంది. ప్రపంచబ్యాంక్ 405 మిలియన్ హెక్టార్ల పనికిరాని భూమి ప్రపంచంలో ఉందని చెప్పటం ద్వారా భూకబ్జాను ప్రోత్సహిస్తున్నది. పనికిరాని భూములను అభివృద్ధిచేసి ఆయాదేశాల ప్రజలకు మేలు చేస్తామని బహుళజాతి సంస్థలు మోసపు మాటలు చెబుతున్నాయి. ప్రజలకు మేలు అన్నపదమే ఆ సంస్థల నిఘంటువులలో ఉండదు. ప్రజలను కొల్లగొట్టటమే వాటి నైజం. పనికిరాని భూముల పేరుతో సారవంతమైన పంటభూములను, జీవవైవిధ్యంతో కూడిన అటవీ భూములనే అవి స్వాధీనం చేసుకొంటున్నాయి. పేద దేశాల్లోని పేదలు పెద్దస్థాయిలో వ్యవసాయం చేయలేరు గనుక తాము ఆ బాధ్యత తీసుకొంటున్నామని బహుళజాతి సంస్థలు చెప్పటం, తమ కబ్జాను కప్పిపుచ్చుకోవటానికే. ఏ దేశాలలోనైతే వారు భారీస్థాయిలో ఆహార ఉత్పత్తులు చేస్తున్నారో, ఆ దేశాల ప్రజలు గతం కంటే అధికంగా ఆహారకొరతను ఎదుర్కొంటున్నారు. భారీ వ్యవసాయంకన్నా, చిన్న కమతాల ద్వారానే ఎక్కువ ఉత్పత్తి జరిగిందన్న వాస్తవాన్ని బహుళజాతి సంస్థలు కప్పిపెట్టచూస్తున్నాయి.

ప్రపంచబ్యాంక్ నివేదిక ప్రకారం 2008-09 సం॥ మధ్య కాలంలో 45 మిలియన్ హెక్టార్ల వ్యవసాయ భూమిని పేద దేశాల నుండి ఒప్పందాల పేరుతో కబ్జా చేసినట్లు వెల్లడైంది. ప్రపంచబ్యాంక్తోపాటు ఇంటర్నేషనల్ ఫుడ్ పాలసీ రీసెర్చి ఇన్స్టిట్యూట్ (ఐఎఫ్పిఆర్ఐ), ఇంటర్నేషనల్ ఫుడ్ ఫర్ అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంటు (ఐఎఫ్ఎడి), ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చరల్ ఆర్గనైజేషన్ (ఎఫ్ఎఓ), ఇంటర్నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ ఎన్విరాన్ మెంట్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ (ఐఐడి) లాంటి అంతర్జాతీయ సంస్థలు ప్రపంచ మార్కెట్ కోసం వ్యవసాయం పేరుతో జరుగుతున్న భారీ భూ కబ్జాను ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. అంతర్జాతీయ ద్రవ్యసంస్థలు, రుణసంస్థలు, పెన్షన్ ఫండ్స్ లాంటి భారీ ద్రవ్యసంస్థలు ఆహార వ్యాపారంలోకి ప్రవేశించి భూముల కబ్జాకు పాల్పడుతున్నాయి.

అంతర్జాతీయ ద్రవ్య సంస్థలు, కార్పొరేట్ సంస్థలు ప్రపంచవ్యాపితంగా సారవంతమైన భూములు ఎక్కడెక్కడ దొరుకుతాయన్న వేట ప్రారంభించాయి. ప్రధానంగా వాటి దృష్టి ఆఫ్రికా, ఆగ్నేయాసియా, దక్షిణ అమెరికా, కొన్ని యూరప్ దేశాలపై పడింది. “లాండ్ మాట్రిక్స్ పార్టనర్ షిప్” సంస్థ అంచనా ప్రకారం అభివృద్ధి చెందాల్సిన దేశాలలో 83 మిలియన్ హెక్టార్ల భూమి కోసం 1,217 భూ ఒప్పందాలు జరిగాయి. కొనుగోలు లేదా లీజు రూపంలో ఈ ఒప్పందాలు ఉన్నాయి. ఈ ఒప్పందాల్లో 56 మిలియన్ హెక్టార్లతో ఆఫ్రికా ఉంటే, 17.7 మిలియన్ హెక్టార్లతో ఆసియా, 7 మిలియన్ హెక్టార్లతో దక్షిణ అమెరికాలు ఉన్నాయి. ఇది జర్మనీ దేశంలోని మొత్తం భూమి అయిన 35.7 మిలియన్ హెక్టార్లకు రెట్టింపుపైగా ఉంది అన్న అంశాన్ని గమనిస్తే భూకబ్జా ఏ స్థాయిలో జరుగుతుందో అర్థమౌతున్నది.

అర్జెంటీనాలో...

వివిధ దేశాల్లో బడా పెట్టుబడిదారుల, బహుళజాతి సంస్థల భూ కబ్జాలు పెద్దఎత్తున సాగుతున్నాయి. అర్జెంటీనాకు చెందిన బడా పెట్టుబడిదారీ సంస్థ “క్రెసూద్” (సి.ఆర్.ఐ.ఎస్.యు.డి) ఆ దేశంలోనే 6,50,000 హెక్టార్ల భూమిపై ఆధిపత్యం కలిగి ఉంది. అదే సంస్థ బొలీవియాలో 17,000 హెక్టార్లు, పరాగ్వేలో 1,42,000 హెక్టార్లు, బ్రెజిల్లో 1,75,000 హెక్టార్ల భూమి కలిగి ఉంది. అర్జెంటీనాలో సాల్టా ప్రాంతంలో ‘లిబి’ జాతి ఆదివాసులు నివసిస్తున్న 56 వేల హెక్టార్ల జీవవైవిధ్యంతో కూడిన అటవీ భూమిని ధ్వంసం చేసి వారి జీవితాలను పూర్తిగా చిన్నాభిన్నం చేసింది. బ్రెజిల్లోకి చెందిన బడా పెట్టుబడిదారీ సంస్థ ‘కాసాన’ (సిఎఎస్ఎస్) 2012లో 4 లక్షల హెక్టార్ల భూమిలో చెరకు పండించింది. ‘పైసెస్సీ’ (పిఐఎస్ఐఎస్ఎస్ఎ) లక్షా 20 వేల హెక్టార్లలో సోయాబీన్ పంటను, విత్తనాలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నది. ఇదే సంస్థ సూడాన్లో 29 వేల హెక్టార్లలో పత్తి పండిస్తున్నది.

బ్రెజిల్లో...

నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ కోలనైజేషన్ అండ్ అగ్రేరియన్ రిఫార్మ్స్ (ఎన్.ఐ.సి.ఎ.ఆర్) ప్రకారం బ్రెజిల్లో విదేశీ సంస్థలు 34 వేల భూ సంబంధిత ఆస్తులు, నాలుగు మిలియన్ హెక్టార్ల భూమిని కలిగి ఉన్నాయి. వీరిలో అధికభాగం విదేశీ సంస్థలచే

నియమించబడిన బ్రెజిల్ పౌరుల పేరుతో కంపెనీలు నడపబడుతున్నాయి. 30 మిలియన్ హెక్టార్ల భూమి విదేశీ సంస్థల చేతుల్లో ఉందని అంచనా వేయబడింది. 'ఉరుగ్వే ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కోలనైజేషన్' లెక్కల ప్రకారం 2010లో కొనుగోలు చేయబడ్డ భూమిలో 3,36,000 (83) హెక్టార్లు యూరప్, బ్రెజిల్, అర్జెంటీనా, న్యూజిలాండ్, కొరియా, అమెరికా దేశాలకు చెందిన బహుళజాతి సంస్థల చేతుల్లో ఉన్నాయి. 'ఎగైనెస్ట్ ది గ్రాబ్' సంస్థ అధ్యయనం ప్రకారం 2008లో 100 భూ ఒప్పందాలు, 2012 నాటికి 400 ఒప్పందాలకు పెరిగి, దాదాపు 30 మిలియన్ హెక్టార్ల భూమి ఆక్రమించబడింది. 2016 నాటికి 78 దేశాల్లో 491 భూ ఒప్పందాలతో 35 మిలియన్ హెక్టార్ల భూమి విదేశీయుల చేతుల్లోకి పోయింది. అనేక దేశాలలో పామాయిల్ ఉత్పత్తి కొరకు బడా కార్పొరేట్ సంస్థలు కోట్లాది హెక్టార్ల భూమిని స్వాధీనం చేసుకున్నాయి. న్యూయార్క్లో హిడ్స్ ఫండ్ కంపెనీ గాల్పర్స్ 2010లో ఇతర దేశాలలో వ్యవసాయం కోసం ఒక బిలియన్ డాలర్లను కేటాయించింది. 2008లో కేవలం కొన్ని పెన్షన్ ఫండ్ సంస్థలు భూములు కొనుగోలు చేసినా 2012 నాటికి వీటి సంఖ్య భారీగా పెరిగింది.

వివిధ ప్రపంచదేశాలలో...

బహుళజాతి సంస్థల పెట్టుబడులతో వివిధ దేశాల్లో కబ్జాచేసిన భూములు పెద్దఎత్తున ఉన్నాయి. చిలీ దేశంలో సిల్కో కంపెనీ 11,15,237 హెక్టార్ల భూమి, మినిసోటా కంపెనీ 7,30,336 హెక్టార్లు, అర్జెంటీనాలో సిల్కో కంపెనీ 2,63,394, మినిసోటా కంపెనీ 94,283, ఎం.ఎస్.యు కంపెనీ 1,60,000; జిఆర్బిబిపి కంపెనీ 2,13,104; ఎమ్.ఎస్.యు కంపెనీ 25,000; ఉరుగ్వేలో సిల్కో కంపెనీ 1,35,011; ఎమ్ఎస్యు కంపెనీ 10,000; జి.ఆర్.బి.ఎ 89,000 హెక్టార్ల భూమిని కబ్జా చేశాయి. 2010లో బ్రెజిల్లో విదేశీ పెట్టుబడులతో కబ్జాకు గురైన భూములు, పోర్చుగల్ 10,30,119.42 హెక్టార్లు భూమి (23.68%); జపాన్ 4,32,469.84 (9.94%); ఇటలీ 2,56,145.06 (5.89%); లెబనాన్ 1,72,696.63 (3.97%); స్పెయిన్ 1,27,499.12 (2.93%); జర్మనీ 1,23,667.19 (2.84%); నెదర్లాండ్స్ 1,14,189.29 (2.62%) ఇతర దేశాలు 5,30,927.01 హెక్టార్ల భూమిలో పెట్టుబడులు పెట్టి వాటిపై ఆధిపత్యం చెలాయిస్తున్నాయి.

వివిధ దేశాలు పెట్టుబడుల రూపంలో భూములను కబ్జా చేస్తుంటే, ఆఫ్రికా, సౌత్ సూడాన్ లో నైల్ ట్రేడింగ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ (అమెరికా) కంపెనీ 6 లక్షల హెక్టార్ల భూమిని (పామ్ ఆయిల్స్ కోసం) 2008లో 49 సంవత్సరాలకు లీజుకు తీసుకొంది. ఆఫ్రికా, ఉగాండాలో 2005లో న్యూ ఫారెస్టు కంపెనీ (యు.కె.) 20 వేల హెక్టార్ల భూమిని లీజుకి తీసుకొంది. ఆసియా, దక్షిణ అమెరికా, బ్రెజిల్ లో లక్ష హెక్టార్ల భూమిని; దక్షిణ అమెరికా, అర్జెంటీనాలో చోంగ్ కింగ్ (చైనా) అనే కంపెనీ 11,000 హెక్టార్ల భూమిని లీజుకి తీసుకొంది.

విదేశీ భూముల్లో భారత బడాపెట్టుబడిదారుల పెట్టుబడులు

భారత పాలకులు-విదేశీ, స్వదేశీ బడా పెట్టుబడి దారులకు, బహుళజాతి సంస్థలకు లక్షలాది ఎకరాల సారవంతమైన భూములను కట్టబెడుతుంటే, దేశంలోని బడా పెట్టుబడిదారులు విదేశాల్లో కూడా భూముల ఆక్రమణకు పాల్పడుతున్నారు. భూములు సంపాదించే కార్యక్రమంలో చైనా, సౌదీ అరేబియా, కువైట్, దక్షిణ కొరియాలతో భారతదేశం భాగస్వామిగా ఉంది. ప్రభుత్వపరంగా జరిగే ఒప్పందాల్లో ఎక్కువశాతం భారతీయ ప్రైవేట్ కంపెనీల ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా ఆఫ్రికా దేశాల భూములలోనే భారతదేశానికి చెందిన కంపెనీలు వ్యవసాయ సంబంధిత కార్యక్రమాలు సాగిస్తున్నాయి. ఆ దేశాలలో తీవ్రమైన కరువులు, ఆహారకొరతతో ప్రజలు అల్లాడుతున్నా పండిన పంటను ఆ దేశాల ప్రజలకు అందకుండా విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు.

2009లో నమీబియా అధ్యక్షుడు హిఫిక్ పుహ్యూపాహోంచ భారతదేశం వచ్చినప్పుడు అప్పటి విదేశాంగ మంత్రి శశిధరూర్ నమీబియాలో భూమిని వినియోగించుకోవటానికి చర్చలు జరిపారు. 2010లో ఢిల్లీలో జరిగిన 'అగ్రివాచ్ గ్లోబల్ పల్సెస్ సమ్మిట్' సమావేశంలో ఆనాటి వ్యవసాయ శాఖామంత్రి శరద్ పవార్ విదేశాలలో భారతదేశం పంటలు పండించటానికి, వాటిని భారతీకి ఎగుమతి చేయటానికి అవసరమైన భూములు లీజుకి తీసుకోవటానికి అవకాశాలను లోతుగా ఆలోచించాలని కోరాడు. దీన్ని గమనిస్తే విదేశాల్లో వ్యవసాయం చేయటానికి విధాన నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు అర్థమౌతుంది. పేద ఆఫ్రికా దేశాలలో, ఇతర దేశాలలో వ్యవసాయ పెట్టుబడులు పెట్టే కంపెనీలకు బ్యాంక్ ల ద్వారా, ఆర్థిక సంస్థల ద్వారా సరళమైన విధానాలతో భారీ రుణాలను ఇప్పించారు. ఇథియోపియాలో టిండాహౌ సుగర్ ప్రాజెక్టు కొరకు ఎగ్జిమ్ బ్యాంక్ ద్వారా 640 మిలియన్ డాలర్ల రుణాన్ని ఇచ్చారు. ఎకనమిక్ టైమ్స్ లో రిపోర్టు ప్రకారం 80 భారతీయ కంపెనీలు, ఇథియోపియా, కెన్యా, మడగాస్కార్, సెనగల్, మొజాంబిక్ దేశాలలో 11,300 కోట్ల రూపాయల పెట్టుబడులతో వ్యవసాయ భూములను కొనుగోలు లేదా లీజుకి తీసుకున్నాయి. వీటిలో పెద్ద కంపెనీ 'కరుటూరి గ్లోబల్' ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద గులాబి పువ్వుల ఉత్పత్తిదారు. ఈ కంపెనీ ఆఫ్రికా మొత్తంగా 3,50,000 హెక్టార్ల భూమిని పామ్ ఆయిల్, బియ్యం, కూరగాయల ఉత్పత్తుల కోసం సేకరించింది. అలాగే కరుటూరి అగ్రోప్రాడక్ట్స్ పి.ఎల్.సి. ఇథియోపియాలో 1,00,000, రుచిసోయి ఇండస్ట్రీస్ 1,52,649; కె.ఎస్. ఆయిల్స్ ఇండోనేషియాలో 1,30,966; వేదాంత హార్వెస్టెస్ పి.ఎల్.సి. ఇథియోపియాలో 5,000; చాదా అగ్రో పి.ఎల్.సి ఇథియోపియాలోనే 1,00,000; స్టెర్లింగ్ గ్రూప్ అర్జెంటీనాలో 2,000; ఓలమ్ ఇంటర్నేషనల్ అర్జెంటీనాలో 17,000; గబాన్ లో 3,00,000; ఉరుగ్వేలో 16,000; శ్రీ రేణుకా సుగర్స్ బ్రెజిల్ లో 18,000; సన్నటి అగ్రోఫామ్స్ ఎంటర్ప్రైజెస్ లిమిటెడ్ ఇథియోపియాలో 10,000; బిహెచ్ బయో ప్రొడక్ట్స్ పిఎల్ సి ఇథియోపియాలో 27,000 హెక్టార్ల భూమిలో పెట్టుబడులు పెట్టాయి.

భారత మార్కెట్ అవసరాలకే అని చెప్పి 80 భారతీయ కంపెనీలు 2010లో తూర్పు ఆఫ్రికా దేశాల నుండి 2.4 బిలియన్ పెట్టుబడితో ఇథియోపియా, కెన్యా, మడగాస్కార్, సెనగల్, మొజాంబిక్ లలో ఆహార పంటల కోసం వ్యవసాయ భూములను భారీస్థాయిలో సేకరించారు. భారత పెట్టుబడిదారీ కంపెనీలలో ఒకటైన లక్ష్మీ గ్రూపు అధికారి ఎస్.ఎన్.పాండే, ఆఫ్రికా దేశాల్లో పంటల వ్యయం భారతదేశంలో అయ్యేదానిలో సగం మాత్రమే అవుతుందని, ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులు తక్కువస్థాయిలో వాడవచ్చని, కార్మికులు చౌకగా దొరుకుతారని, దీని వలన అక్కడ అత్యధిక శాతం ఉత్పత్తి సాధ్యమౌతుందని చెప్పారు. ఒక నివేదిక ప్రకారం భారతదేశంలోని పంజాబ్, దోయిబా ప్రాంతంలో ఎకరం భూమి కొలు రూ. 40 వేలు ఉంటే, ఆఫ్రికా దేశాల్లో 700 రూ.కే దొరుకుతుంది.

జన్యమార్పిడి పంటలతోనూ, బహుళజాతి సంస్థలు పెద్దఎత్తున భూములు గుంజుకొంటున్నాయి. జన్య మార్పిడి జొన్న, సోయాబీన్ పంటల ఉత్పత్తుల కోసం బహుళజాతి సంస్థలు ప్రపంచవ్యాపితంగా భారీస్థాయిలో భూములను ఆక్రమించుకోవటం 1970ల నుండే ప్రారంభించాయి. అర్జెంటీనా, బ్రెజిల్, పరాగ్వే, బోలీవియా దేశాలను నేడు “సోయా రిపబ్లిక్” అని పిలుస్తున్నారు. ఎందుకంటే ఆ దేశాల్లో ప్రధానంగా బహుళజాతి సంస్థల ఆధ్వర్యంలోనే సోయా పంట ఉత్పత్తి జరుగుతున్నది. 1976లో కేవలం 1.37 మిలియన్ హెక్టార్ల భూమిలో 1.58 మిలియన్ టన్నుల ఉత్పత్తి జరిగితే 2010 నాటికి 45 మిలియన్ హెక్టార్లకు సేద్యం పెరిగి 30 మిలియన్ టన్నులకు ఉత్పత్తి పెరిగింది. 1998లో అంతర్జాతీయంగా సోయాబీన్ టన్ను ధర 202 డాలర్లు ఉంటే 2013 నాటికి 500 డాలర్లకు పెరిగింది.

సోయాబీన్ పంట ఉత్పత్తికోసం అమెరికాకు చెందిన ‘డామనికన్ ఫార్మ్స్’ కంపెనీ నైగర్ లో 30 వేల హెక్టార్ల భూమిని, ఇటలీకి చెందిన బెనటిక్ కంపెనీ అర్జెంటీనాలో మిలియన్ హెక్టార్ల భూమిని ఆక్రమించుకొన్నాయి.

భూముల దురాక్రమణతో ప్రజల దురవస్థలు

ఏ ప్రాంతంలో భూములు తీసుకొంటున్నారో, ఆ ప్రాంతాల ప్రజలకు లభ్యమౌతున్న పశువుల మేత, నీటి వనరుల సదుపాయం కోల్పోతున్నట్లు రుజువైంది. వీటికోసం అనేక ఆఫ్రికా దేశాలలో ప్రజల మధ్య ఘర్షణలు చెలరేగుతున్నాయి. అక్కడ పెట్టుబడులు పెడుతున్న భారత పెట్టుబడిదారులు ఆ దేశాల ప్రజలకు ఉగ్ర్యగాలు కల్పిస్తున్నామని, వారి జీవన ప్రమాణాలు పెంచుతున్నామనే ప్రచారం అసత్యమని రుజువైంది. ఇథియోపియాలో 3 లక్షల మంది ప్రజలు భూములు కోల్పోయి, జీవించే పరిసరాల నుండి తొలగించబడితే, వారిలో కొద్దిమందికే చిన్న ఉద్యోగాలు పొందటానికి అవకాశముందని తేలింది.

ప్రపంచ వ్యాపితంగా భూ కబ్జాల కారణంగా ఆయా దేశాల పేద ప్రజల ఆహార భద్రత ప్రమాదంలో పడుతున్నది. భూమిపై వారికి ఉన్న సహజహక్కులు హరించబడుతున్నాయి. ప్రపంచ మార్కెట్ కోసం ఒకే పంటను ఎక్కువగా పండించటం వలన, విభిన్న పంటల ఆహార ఉత్పత్తులు ప్రజలకు లభించటంలేదు. ప్రమాదకరమైన జన్యమార్పిడి పంటల ఉత్పత్తితో ఆ దేశాల పర్యావరణ పరిస్థితులు ప్రమాదంలో పడుతున్నాయి. జన్యమార్పిడి పంటలకు భారీస్థాయిలో రసాయన ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందుల వినియోగంతో ఆ ప్రాంతాల్లో పర్యావరణం నాశనమౌతున్నది.

భూములతోపాటు నీటివనరులూ లూటీ

భూముల కోసం జరుగుతున్న ఒప్పందాల్లో నీటి వనరులను కొల్లగొట్టడం కూడా దాగి ఉంది. భూములు స్వాధీనం చేసుకొనేటప్పుడు ఆ ప్రాంతాల్లోని నీటి వనరులను కూడా కొల్లగొడుతున్నారు. మాలీ, సెనెగల్, కామరూన్ లాంటి దేశాలలో జరిగిన ఒప్పందాల్లో, ఆ దేశాలలో ఉన్న నీటి వనరులను వినియోగించుకొనే హక్కులు కూడా పొందారు. దీని వలన ఆ దేశాల ప్రజలు తీవ్ర నీటి కొరతను ఎదుర్కొంటున్నారు. మొజాంబిక్ లో లూరియా నది ప్రాజెక్టు కారణంగా దిగువభాగాన నివశిస్తున్న ప్రజల అవసరాలకు ఎగువ నుండి వస్తున్న నీటిని వినియోగించుకొనే సదుపాయం కోల్పోయారు. భూ ఒప్పందాల్లో నీటి వనరులు కూడా కలపటం వలన ఆ ప్రాంత ప్రజలు తీవ్ర నీటి సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు. సూడాన్ ప్రజల నీటి అవసరాలు తీరుస్తున్న 10 భూగర్భ జలాశయ ప్రాంతాలు విదేశీ సంస్థల చేతుల్లోకి పోవటం వల్ల ప్రజలు నీటికోసం అల్లాడుతున్నారు. ఆసియా, ఆఫ్రికా దేశాల్లో తీవ్ర కరువు కారణంగా, బహుళజాతి సంస్థల భారీ వ్యవసాయ ప్రాజెక్టుల పరిసరాలలో జీవిస్తున్న ప్రజలకు లభ్యమౌతున్న నీటి వనరులన్నీ దాదాపు ఖాళీ అయిపోయాయి.

ఆఫ్రికా దేశాలలో జరుగుతున్న మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనపై ఇథియోపియా మానవహక్కుల నాయకుడు నిస్కా ఓకల్లా విడుదల చేసిన నివేదికలో ఆదివాసీ సమూహాలు నదీ తీరప్రాంతాల్లో సమిష్టిగా జీవించేవారని, కానీ నేడు నదులే మాయమైపోతూ, ఆహారంగా చేపలు పట్టుకొనే హక్కును కోల్పోయారని, భూమి వారికి తరతరాల నుండి తల్లివంటిదని, దాన్ని వారి నుండి లాక్కొన్నారని, వారి జీవించే హక్కుపై దాడిచేస్తున్నారని పేర్కొన్నారు.

భూముల స్వాధీనానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజల ప్రతిఘటన

ఆఫ్రికా దేశాలలో భూ కబ్జా జరిగిన ప్రాంతాల్లో, దాన్ని వ్యతిరేకించిన ప్రజలపై ప్రభుత్వాలు కాల్పులు జరిపి చంపటంతోపాటు అనేకమందిని అరెస్టు చేసినట్లు బి.బి.సి. వార్తాసంస్థ ప్రకటించింది. అయినా ప్రజలు పోరాటం సాగిస్తూనే ఉన్నారు. నైలునది పాయల నుండి పారుతున్న స్వచ్ఛమైన నీటివనరులను కాపాడుకోవటానికి పోరాడుతున్నారు. టీ, సుగంధద్రవ్యాల ఉత్పత్తికోసం ఆ ప్రాంతాలను స్వాధీనం చేసుకోవటం కోసం ప్రయత్నిస్తున్న భారతీయ కంపెనీ వెర్డాంట్ తో ఘర్షణ పడుతున్నారు. ఇథియోపియాలో ఆ దేశ అధ్యక్షుడు గిర్జావోల్డ్ జియోరిస్ పై తీవ్ర వత్తిడి తెచ్చి ఒప్పందాలకు అడ్డుకట్ట వేశారు. ప్రజాపోరాటంతో మడగాస్కార్ లో

దావూ కంపెనీ 13 లక్షల హెక్టార్లలో కొనసాగిస్తున్న ప్రాజెక్టులను రద్దు చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. 2011లో మాఝీలో లిబియాకు చెందిన కంపెనీ ఆధ్వర్యంలో ఒక లక్ష హెక్టార్ల భూమిలో సాగుతున్న వరిసాగును రద్దుచేసుకొంది. బ్రెజిల్, అర్రెంటీనాలలో చైనా కొనసాగిస్తున్న కార్యక్రమాలను ప్రజలు తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తున్నారు. ఇథియోపియా, ఇతర ఆఫ్రికా దేశాలలో భారత కంపెనీలపై ప్రజా వ్యతిరేకత తీవ్రరూపం దాల్చింది.

తమ భూములను, నీటివనరులను కబళిస్తున్న సామ్రాజ్యవాద, అభివృద్ధిచెందిన దేశాల బడా పెట్టుబడి దారులకు, బహుళజాతి సంస్థలకు, అంతర్జాతీయ ద్రవ్యసంస్థలకు వ్యతిరేకంగా ఆఫ్రికా - దక్షిణ అమెరికా ప్రజలు జరుపుతున్న పోరాటానికి భారత ప్రజలందరూ మద్దతు పలకాలి. ఆ దేశాల నుండి విదేశీ సంస్థలు వైదొలగి వారి భూములు వారికి అప్పగించాలని డిమాండ్ చేయాలి. భారత ప్రజలకు ఇలాంటి ప్రమాదం కల్పించే చర్యలను పాలకులు చేపడుతున్నారు. సెజ్లు, కారిడార్లు, ఓడరేవుల పేరుతో రైతుల భూములను దేశ, విదేశీ బడా పరిశ్రమాధిపతులకు, బహుళజాతి సంస్థలకు కట్టబెడుతున్నారు. ఇప్పటికే దేశ వ్యాపితంగా 28 లక్షల ఎకరాల పంట భూములు అన్యాయమైనామయంటే ప్రమాదం అంచున ఉన్నామన్న వాస్తవాన్ని గ్రహించాలి. ఈ ప్రమాదాన్ని నివారించటానికి దేశ పాలకులకు, బడా పెట్టుబడిదారులకు, బహుళజాతి సంస్థలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలందరూ ఉద్యమించాలి.

○○○○○